

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»

Протокол від «29» березня 2016 р. № 3

Голова Вченої ради

І.Є. Цепенда

ОСВІТЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Історія та археологія»

Третій (доктор філософії) рівень

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 032 Історія та археологія

ВНЕСЕНО

Кафедра всесвітньої історії
Протокол від «15» лютого 2016 № 8
Завідувач кафедри

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету
Протокол від «23» лютого 2016 № 7
Голова вченої ради

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)
Завідувач кафедри етнології та
археології, д.і.н., проф. М.В. Кугутяк

Члени групи:
Завідувач кафедри історії слов'ян
д.і.н., проф. Комар В.Л
Завідувач кафедри всесвітньої
історії д.і.н., проф. О.С. Жерноклесв

Завідувач кафедри історії України д.і.н.,
проф. І.Я. Райківський

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «31» серпня 2016 №
43/06-08-з

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «1» вересня 2016 р.
Навчально-методичний відділ
Начальник

м. Івано-Франківськ, 2016 р.

Освітньо-наукова програма

<i>Доктор філософії</i>	
Обов'язковий блок	
<i>Тип диплому та обсяг програми</i>	45 кредитів ЄКТС за 4 роки
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет історії, політології і міжнародних відносин, кафедра всесвітньої історії
<i>Рівень програми</i>	НРК – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF LLL – 8 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі історії, що володіють знаннями з теорії та практики історичних дисциплін, основ культурології, етнології, археології, суспільних наук; здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в економіці в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобалізації світу.
B	Характеристика програми
1 Назва галузі знань та спеціальності	Гуманітарні науки. Історія та археологія*
2 Фокус програми	Загальна. Акцент на забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвинути аналітичне мислення, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати наукові дослідження та системний, аргументований виклад їх результатів здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт разом з вільним володінням теоретичного матеріалу, вміння працювати у закладах освіти і наукових установах, здатність працювати автономно, розробляти та впроваджувати нові інтерактивні підходи у вивченні історії.
3 Орієнтація програми	Освітньо-наукова
4 Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з історії
C	Складові професійної компетентності
	Практична (C1) – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
	Дослідницька (C2) – здатність і готовність аналізувати та моделювати стан та розвиток історичних подій;
	Викладацька (C3) – Готовність до викладацької діяльності в межах освітніх програм, використання сучасних педагогічних методів та засобів активізації педагогічної діяльності
	Організаційна (C4) – Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури;
	Контрольна (C5) – здатність і готовність здійснювати перевірку достовірності фактів, інформаційних повідомлень та адекватності моделей сучасного стану та розвитку історичних подій;

Суспільно-політична (С6) – здатність розуміти суспільні процеси і впливати на них; здатність ефективно проводити діяльність або виконувати певні функції, забезпечувати розв’язання проблем і досягнення позитивних результатів у галузі історії; адекватне розуміння того, як функціонує суспільство, сприйняття власної ролі й ролі інших людей у цьому процесі; наявність внутрішньої мотивації, здібностей і відповідної кваліфікації для діяльності в системі історичного розвитку;

Діагностична (С7) – Здатність здійснювати наукові дослідження з використанням інформаційно-комунікативних технологій та інформаційних баз даних;

Інформаційно-аналітична (С8) – Здатність аналізувати наукові тексти та оригінальні історичні документи рідною мовою та узагальнювати цю інформацію;

Комунікативна (С9) – здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами.

D Результати навчання

- 1 Здатність аналізувати історичні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних подіях (С2, С8).
- 2 Уміння виявляти спільні й відмінні риси в підходах українських і зарубіжних істориків та археологів (С7).
- 3 Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного розвитку (С6).
- 4 Здатність розрізняти історичну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (С8).
- 5 Уміння використовувати знання про міжнародні організації і брати участь в їх діяльності як в Україні, так і за її межами (С9).
- 6 Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної науки та освіти (С2, С3).
- 7 Уміння сприймати сутність і особливості історичного розвитку світової цивілізації та місця в ньому вітчизняного минулого (С2).
- 8 Здатність займати активну життєву позицію у відстоюванні своєї точки зору та історичної правди з проблем історії й археології (С3).
- 9 Уміння використовувати на практиці теоретичні положення для здійснення організаційних та контрольних заходів у сфері історії (С5, С8).
- 10 Здатність використовувати на практиці теоретичні положення для аналізу міжнародних зв’язків України з іншими країнами світу (С6).
- 11 Уміння використовувати на практиці програмно-технічні засоби інформатики та сучасні інформаційні системи і технології (С8).
- 12 Уміння використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності (С8).
- 13 Здатність використовувати в своїй діяльності історичні методи дослідження (С7).
- 14 Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати (С2, С7).
- 15 Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю (С3).
- 16 Уміння працювати з джерелами та документами (С3).

17	Уміння використовувати нормативно-правову базу з питань охорони праці, організувати дотримання вимог безпеки праці учасникам трудового процесу (С1).		
18	Здатність організувати дотримання дисципліни та санітарно-гігієнічних вимог учасниками трудового процесу (С1, С4).		
E Перелік навчальних дисциплін та їх анотації **			
1. Цикл загальної підготовки		Кредити ЄКТС	Семестр
1.1 Обов'язкові дисципліни			
1.	Іноземна мова (англійська мова)	9	2,3
2.	Організація наукової діяльності	6	1,2
3.	Філософія	4	2
2. Цикл професійної підготовки			
4.	Становлення української нації і націоналізму	3	2
5.	Сакральна історія України	3	1
6.	Міграційні процеси і міжнародні відносини в Європі X – XV ст.	3	2
7.	Україна і українці в геополітичних концепціях XX – XXI ст.	3	2
3.Цикл практичної підготовки			
8.	Педагогічна практика	2	4
4.Дисципліни вільного вибору студента			
9.	Гендерні студії з історії Русі (X – XIV ст.)	4	3
10.	Культурна антропология	4	3
11.	Етноархеологія Карпатського регіону.	4	3
12.	Основи цивілології	4	3
13.	Соборність і регіональний розвиток в суспільно-політичному житті незалежної України	4	3
14.	Центрально-Східна Європа в політиці ЄС	4	3
15.	Енциклопедичні традиції у XX ст.	4	3
16.	Джерельна база історичних наукових досліджень	4	3
17.	Історична музеологія	4	3
18.	Суспільно-політичні процеси в Галичині у воєнно-революційну добу (1914 – 1923 рр.): джерела та історіографія	4	3
19.	Україна в Другій світовій війні: історіографія	4	3
20.	Центрально-Східна Європа в міжвоєнний період	4	3

Ф Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)
Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)
Г Форми організації та технології навчання
<ul style="list-style-type: none"> - організаційні форми: колективне та інтегративне навчання тощо - технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) тощо.
Н Форми та методи оцінювання результатів навчання
<ul style="list-style-type: none"> - види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль <p>Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів. Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в роботі на семінарських заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. <p><i>форми контролю:</i> усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація – державний іспит зі спеціальності.</p> <p><i>оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою – (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання”, “незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”) і вербальною – (“зараховано”, “не зараховано з можливістю повторного складання” та “не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”).</i></p>
Рекомендований блок
Ж Вимоги до вступу та продовження навчання
<ul style="list-style-type: none"> - Вступне випробування зі спеціальності <ul style="list-style-type: none"> - Вступне випробування з іноземної мови; - Вступне випробування з філософії - заява на ім'я ректора університету; - диплом про освіту; - медична довідка форма 086-У; - 4 фотокартки 3×4 см.

<p>Вимоги до вступників Бажання працювати на наступних посадах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - завідувач відділення в коледжі, завідувач лабораторії (освіта) ; - завідувач музею, завідувач філіалу (філії) музею; - головний фахівець – керівник науково-дослідного підрозділу та підрозділу з науково-технічної підготовки виробництва та інший керівник; - начальник (завідувач) науково-дослідного підрозділу та підрозділу з науково-технічної підготовки виробництва та інший керівник; - завідувач архівосховища, завідувач архіву; - головний архівіст; - викладач у вищих закладах освіти.
<p>К Підтримка аспірантів (система тьюторства, гранти тощо) Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності аспірантів.</p>
<p>L Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій.</p>
<p>Підтримка аспірантів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги.</p>
<p>Інформаційний пакет спеціальності.</p>
<p>Бібліотека:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; - інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; - консультування працівниками бібліотеки.
<p>Навчальні ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; - продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; - доступ до електронних журналів; - доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; - технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу
<p>Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій</p>
<p>Персональне консультування</p>
<p>М Працевлаштування та продовження освіти</p>

1	<p>Працевлаштування</p> <ul style="list-style-type: none"> – асистент, викладач вищого навчального закладу, викладач професійно-технічного навчального закладу, вчитель загальноосвітнього навчального закладу; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство); – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник (археографія, археологія); – археограф, археолог, етнолог, палеограф; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (історія); – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії; – молодший науковий співробітник, науковий співробітник (екскурсознавство); – екскурсознавець.
2	<p>Продовження освіти</p> <p>Навчання за програмами: 9 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 9 рівня EQF-LLL</p>
<p><i>N Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти</i></p>	
<p><i>Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – анкетування аспірантів щодо якості навчальних дисциплін; – щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень аспірантів); – періодичне оновлення освітньої програми; – програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; – щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу; – періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти; – постійний моніторинг прогресу аспірантів; – перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями; – моніторинг статистики працевлаштування випускників. 	
<p><i>Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу; – Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти. 	
<p><i>Забезпечення зворотного зв'язку аспірантів щодо якості викладання та їх навчального досвіду</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками; – оцінювання якості викладання навчальних дисциплін аспірантами; – вихідне анкетування щодо якості програми; – неформальні зустрічі та соціальні контакти із аспірантами; – участь аспірантів у проектуванні змісту освітніх програм. 	
<p><i>Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі; – стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами; – система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу; – участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах; – висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях; – навчання в докторантурі; – відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів відповідним вимогам; – установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів; – наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів. 	

Р Індикатори якості освітньої програми

- показник відсіву (відрахування) аспірантів за період навчання за програмою;
- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом;
- акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

- Закон України "Про вищу освіту" та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;
- Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері міжнародних економічних відносин;
- Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП "НВЦ "Пріоритети", 2014. - 108 с.;
- Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Примітки:

*згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану.

Таблиця 1 – Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями)

	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	B9	B10	B11	B12	B13	B14	B15	B16	B17	B18	B19	B20	
D1		X					X		X							X				X	
D2			X					X					X							X	X
D3					X					X		X	X								
D4				X			X							X						X	X
D5			X					X			X			X			X				
D6									X			X				X					
D7			X									X									
D8					X						X										X
D9				X														X			
D10	X	X		X		X		X						X							
D11						X				X							X				
D12	X					X			X				X							X	
D13		X								X					X						
D14																X					
D15	X						X					X								X	
D16					X								X								
D17								X													
D18								X													

Гарант освітньо-наукової програми

Кугуляк М.В.